

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

6.9.2005

EP-PE_TC1-COD(2004)0156

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 6. septembril 2005 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2005 Euroopa satelliitraadionavigatsiooni programmi kasutuselevõtufaasi ja ekspluatatsioonifaasi rakendamise kohta (EP-PE_TC1-COD(2004)0156)

PE 361.879

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 6. septembril 2005

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2005 Euroopa satelliitraadionavigatsiooni programmi kasutuselevõtufaasi ja ekspluatatsioonifaasi rakendamise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti *selle* artiklit 156,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist regioonide komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras²,

ning arvestades, et:

- (1) ***Euroopa tasandi satelliitraadionavigatsiooni poliitikat teostatakse praegu programmide Galileo ja EGNOS kaudu.***
- (2) Galileo on programm, mille eesmärk on paika panna maailma esimene konkreetselt tsiviileesmärkideks mõeldud satelliitraadionavigatsiooni ja positsioneerimise infrastruktuur.
- (3) ***EGNOS on programm, mille eesmärk on täiendada ameerika GPS ja vene GLONASS signaale töökindluse parandamise eesmärgil geograafiliselt ulatuslikul maa-alal. See on Galileost sõltumatu ja täiendab viimast.***

¹ ELT C 221, 8.9.2005, lk 28.

² Euroopa Parlamendi 6. septembri 2005. aasta seisukoht.

- (4) Euroopa Parlament, *nõukogu ning Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee* on pidevalt toetanud Galileo programmi.
- (5) Galileo programm puudutab tehnoloogiat, mis on ellu kutsutud euroopa kodanike elujärje parandamiseks paljudes *valdkondades*. Programm liitub täielikult *komisjoni* poolt *valges raamatus pealkirjaga "Euroopa transpordipoliitika 2010. aastaks: aeg otsustada"* esitletud transpordipoliitika suundadega, eriti sellega, mis puudutab kauba veoraha, infrastruktuuride tarifitseerimist ja maanteede julgeolekut.
- (6) See programm on üks majanduskasvu prioriteetsetest projektides, mis on *komisjoni* poolt algatatud ja *nõukogu* poolt toetatud. Samuti moodustab ta ühe peamise osa euroopa tulevase kosmoseprogrammi teostamisest, mida on mainitud ka *komisjoni valges raamatus pealkirjaga "Kosmos: uus Euroopa piir laienevale liidule - tegevuskava Euroopa kosmosepoliitika rakendamiseks"*.
- (7) Galileo programm hõlmab määratluse faasi, arendamise faasi, *kasutuselevõtufaasi* ja eksploatatsioonifaasi. ***Kasutuselevõtufaas peaks algama 2006. aastal ning lõppema 2010. aastal, olles kaks aastat kattunud eksploatatsioonifaasiga. Eksploatatsioonifaas peaks algama 2008. aastal ning süsteem peaks täielikult toimima 2010. aastal.***
- (8) Määratluse ja arendamise faas, mis moodustavad teadusuuringutele pühendatud programmi osa, on *saanud märkimisväärset toetust* Ühenduse üleeuroopaliste võrkude eelarvest.

- (9) Nõukogu 18. septembri 1995. aasta määrus (EÜ) nr 2236/95, millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste võrkude valdkonnas,¹ on kehtestanud ühenduse projektide, nagu näiteks satelliitnavigatsiooni ja positsioneerimise süsteemid, ühenduse poolse rahastamise reeglid.
- (10) Galileo programmi arendamise faasi rakendamiseks loodi nõukogu 21. mai 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 876/2002² Galileo ühisettevõte.
- (11) **Nõukogu 12. juuli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 1321/2004 Euroopa satelliit-raadionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomise kohta³ luuakse Euroopa GNSS Järelevalveamet (edaspidi "järelevalveamet").**
- (12) Selleks, et kindlustada programmide jätkumine, tuleb kindlustada kasutuselevõtufaasi ja eksploatatsioonifaasi rahastamine.
- (13) Arvestades nõukogu tahet piirata kolmandikuni kasutuselevõtufaasi avaliku rahastamise osa ja praeguste finantsperspektiividega juba ette nähtud rahastamisi, peaks kasutuselevõtufaasi ühenduse poolne rahastamine uutes finantsperspektiivides ulatuma summani [500] miljoni EUR.
- (14) Võttes arvesse satelliitraadionavigatsiooni turu eripära ja tema teenuste kaubanduslikkust, samuti garantiid nende teenuste kättesaadavaks muutumisest avaliku sektori jaoks, on eksploatatsioonifaasi esimestel aastatel vajalik erandlik avalik rahastamine. Nõukogu on oma 25. ja 26. märtsi 2002. aasta ning 8. ja 9. märtsi 2004. aasta järeldustes eraldi ette näinud ühenduse vahendite kasutamise eksploatatsioonifaasi rahastamisse. Ühenduse poolse rahastamise planeeritud summa on suurusjärgus [500] miljonit EUR.

¹ EÜT L 228, 23.9.1995, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1159/2005 (ELT L 191, 22.7.2005, lk 16).

² EÜT L 138, 28.5.2002, lk 1.

³ **ELT L 246, 20.7.2004, lk 1.**

- (15) Järelikult tuleb ühenduse eelarves **eraldi eelarvereaal** ette näha 1 000 miljoni EUR suurune summa **programmide** kasutuselevõtufaasi ja ekspluatatsioonifaasi rahastamiseks aastatel 2007 kuni 2013, võimaldades seeläbi eelarvepädevatel institutsioonidel siduda rahastamist programmi eri faaside tähtaegadest kinnipidamisega.
- (16) Juhul kui ühendus peab võtma endale finantstagatistena otseselt või kaudselt kohustusi eespool mainitud eelarveassigneeringutest suuremas mahus, peaksid need saama Euroopa Parlamendi ja nõukogu heakskiidu vastavalt kehtivatele eelarvereeglitele.
- (17) Juhul kui ühendus peab võtma endale kohustusi eespool mainitud eelarveassigneeringutest suuremas mahus, peaksid need saama Euroopa Parlamendi ja nõukogu heakskiidu vastavalt kehtivatele eelarvereeglitele.
- (18) Kasutuselevõtufaasi ja ekspluatatsioonifaasi jooksul on süsteemi ülesehitus, seejärel tema haldus, usaldatud kontsessiooni valdajale, kes tegutseb määrusega (EÜ) nr 1321/2004 loodud järelevalveameti kontrolli all.
- (19) Tuleks luua kasumijaotusmehhanism, et tagada ühenduse poolt kasutuselevõtufaasis ja ekspluatatsioonifaasis antud panuse tagasimaksmine.
- (20) Kontsessiooni valdajal peaks olema õigus saada süsteemi komponentide litsentside ja intellektuaalomandi õiguste kasutamise eest laekunud tulu. Süsteemi komponentide omanik peaks olema järelevalveamet.

- (21) *Järelevalveameti ülesannete seas on ka Euroopa satelliitradionavigatsiooni **programmidele** eraldatud rahaliste vahendite haldamine, samuti nende programmide **üldise finantsjuhtimise seire**, et optimeerida avaliku sektori raha kasutamist. Peale selle täidab järelevalveamet **eelarve täitmise**ga seotud ülesandeid, mis on talle usaldatud komisjoni poolt vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb **Euroopa ühenduste üldeelarve** suhtes kohaldatavat finantsmäärust¹, artikli 54 lõike 2 punktide b. Võttes arvesse **programmide erilist olemust, peaks Euroopa Parlamendil olema oma eelarvealase rolli täitmiseks vaatleja staatus järelevalveameti haldusnõukogus.***
- (22) *Komisjoni ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007 kuni 2013) näeb ette Euroopa GNSS satelliitnavigatsioonisüsteemi toetamise.*
- (23) *Komisjoni ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse ettepanek, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013), näeb ette ka Euroopa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasamise uuenduste arendamisse ühenduse rahaliste vahendite toel, mis aitab kaasa Euroopa GNSS satelliitnavigatsioonisüsteemi väljaarendamisele.*
- (24) *Galileo programm on jõudnud küpsesse staadiumi ja ületab hetkel oluliselt lihtsa uurimusprojekti raamistikku. See programm tuleb seega asetada konkreetseesse juriidilisse raamistikku, mis on suutelisem rahuldama tema vajadusi ja paremini vastama hea finantsjuhtimise nõuetele.*
- (25) *Sellise satelliitradionavigatsiooni infrastruktuuri rajamine on projekt, mis ületab selgelt iga üksiku liikmesriigi tehnilised ja rahalised võimalused. Programmid Galileo ja EGNOS vastavad seega täielikult lähimuspõhimõtte nõuetele, kuna ühenduse tasand on nende teostamiseks sobivaim; see on näide lisandväärtusest, mille Euroopa võib luua, kui eesmärgid ja vahendid on selgelt määratletud.*
- (26) *Käesolev määrus kehtestab **programmide** kasutuselevõtufaasile ja eksploatatsioonifaasile finantsraamistiku, millest eelarvepädev institutsioon peamiselt lähtub vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise 6. mai 1999. aasta eelarvemenetluse parandamist ja eelarvedistsipliini käsitleva kokkuleppe² punktide 33.*

¹ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

² EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesolev määrus kehtestab ühenduse rahalise toetuse meetodid Euroopa satelliitradionavigatsiooni **programmide** Galileo ja **EGNOS** (edaspidi "**programmid**") kasutuselevõtufaasile (2006–2010) ja eksploatatsioonifaasile (alates 2008).

Artikkel 2

Käesoleva määruse järgi **programmidele** määratud ühenduse rahalise toetuse eesmärk on kaasrahastada:

- a) kasutuselevõtufaasiga seotud tegevusi, mis hõlmavad satelliitide ehitamist ja orbiidile saatmist, samuti maapealse infrastruktuuri täielikku rajamist;
- b) vajaduse korral eksploatatsioonifaasi käivitamisega seotud esimesi tegevusi, mis hõlmavad satelliitidest ja nendega seotud maapealsetest jaamadest koosneva infrastruktuuri haldamist, samuti süsteemi ülalpidamist ja pidevat täiustamist.

Artikkel 3

Käesoleva määruse artiklis 2 mainitud tegevuste rakendamise soovituslikuks finantsraamistikuks seitsmeaastaseks perioodiks alates 1. jaanuarist 2007 määratakse [1 000 miljon EUR].

Iga-aastased assigneeringud kinnitab eelarvepädev institutsioon finantsperspektiivide piires.

Artikkel 4

Juhul kui ühendus peab võtma endale finantstagatistena otseselt või kaudselt kohustusi artiklis 3 mainitud eelarveassigneeringutest suuremas mahus, kontsessioonileping kaasa arvatud, peaksid need saama Euroopa Parlamendi ja nõukogu heakskiidu vastavalt kehtivatele eelarvereeglitele.

Artikkel 5

Juhul kui ühendus peab võtma endale kohustusi artiklis 3 mainitud eelarveassigneeringutest suuremas mahus, kontsessioonileping kaasa arvatud, peaksid need saama Euroopa Parlamendi ja nõukogu heakskiidu vastavalt kehtivatele eelarvereeglitele.

Artikkel 6

Luuakse kasumijaotusmehhanism, et tagada ühenduse poolt kasutuselevõtufaasis ja ekspluatatsioonifaasis tehtud panuse tagasimaksmine.

Artikkel 7

Kontsessiooni valdajal on õigus saada süsteemi komponentide litsentside ja intellektuaalomandi õiguste kasutamise eest laekunud tulu. Süsteemi komponentide omanik on järelevalveamet.

Artikkel 8

Järelevalveamet kindlustab vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punktile b ja määrusega (EÜ) nr **1321/2004** kehtestatud nõuetele **programmidele** eraldatud ühenduse rahaliste vahendite kasutamise haldamise ja kontrolli.

Võttes arvesse programmide erilist olemust, saab Euroopa Parlament oma eelarvealase rolli täitmiseks vaatlejastaatuse järelevalveameti haldusnõukogus.

Ühenduse toetuse rahastamiseks vajalikud vahendid antakse järelevalveameti käsutusse vastavalt kokkuleppele määruse (EÜ) nr 1321/2004 artikli 2 lõike 1 punkti g nõuete kohaselt. Eelarvepädevat institutsiooni teavitatakse lepinguprojektist enne selle paraferimist.

Järelevalveameti käsutusse iga-aastase rahastamiskokkuleppesa antav summa otsustatakse ELi eelarvemenetluse raames, võttes arvesse järelevalveameti tööprogrammi, mille on kinnitanud tema haldusnõukogu vastavalt määruse (EÜ) nr 1321/2004 artiklis 6 ette nähtud menetluskorrale ja kohaldatava finantsperspektiivi piires.

Iga kokkulepe sätestab järelevalveameti käsutusse antud fondide haldamise üldtingimused.

Artikkel 9

Komisjon jälgib, et järelevalveameti poolt käesoleva määruse alusel rahastatavate tegevuste rakendamisel oleksid ühenduse finantshuvid preventiivsete meetmete abil kaitstud pettuste, korruptsiooni ja teiste illegaalsete tegevuste vastu, seda eelkõige efektiivse järelevalve ja seadusvastaselt makstud summade sissenõudmise kaudu ning ebareeglipärasuste avastamisel efektiivsete, kohaste ja veenvate karistuste rakendamisega vastavalt nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95¹, nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 2185/96² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1073/1999³.

¹ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

² EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

³ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

Käesoleva määruse alusel rahastatavate ühenduse tegevuste jaoks mõistetakse määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artiklis 1 lõikes 2 mainitud mõiste eeskirjade eiramine all ühenduse õiguse mis tahes sätte rikkumist ettevõtja tegevuse või tegevusetuse kaudu, mis kahjustab või kahjustaks Euroopa Liidu üldeelarvet või nende juhitavaid eelarveid kas otse ühenduste nimel kogutud omavahenditest laekunud tulu vähenemise või kaotamise või põhjendamatu kuluartikli tõttu.

Käesolevast määrusest tulenevad lepingud ja kokkulepped, samuti lepingud programmis osalevate kolmandate riikidega, *peavad eraldi ette nägema järelevalveameti või komisjoni või tema poolt volitatud esindaja poolse järelevalve ja finantskontrolli ning Kontrollikoja audiitorkontrolli, sealhulgas vajadusel kohapealse auditi.*

Artikkel 10

Igal aastal koos esialgse eelarveprojekti esitamisega esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ***aruande käesolevate programmide rakendamise kohta. 2007. aastal viiakse läbi vaherevisjon, et teavitada Euroopa Parlamenti ja nõukogu selleks ajaks toimunud arengust.***

Artikkel 11

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja